

Yanal Düşünme Eğilimi     i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yanal Düşünme Eğilimi     i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32794>

  zet

Yanal Düşünme Eğilimi     i (YALE), bireylerin yanal düşünme yeteneğine ve bu tarzdaki problem çözme yaklaşımlarına olan eğilimlerini    mek amacıyla  etin Semerci tarafından 2016 yılında geliştirilmiş  zg n bir psikolojik    ektir.    ek, tek boyutlu bir yapıya sahip olup, toplam 9 maddeden olumaktadır. Geliştirme  al  mas , geçerlik ve güvenirlik analizleri ile desteklenmiş olup, elde edilen istatistiksel veriler     in psikometrik açıdan yeterli olduğunu göstermektedir. Bu araç, özellikle eğitim ve psikoloji alanlarında bireylerin yaratıcılık ve yenilikçilikle ilişkili düşünme biçimlerini değerlendirmek için tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yanal Düşünme, YALE, Eğilim     i, Güvenirlik, Geçerlik,  novasyon, Problem   zme

Yazarlar

 etin Semerci

Amaç

Yanal Düşünme Eğilimi     i'nin temel amacı, bireylerin standart, mantıksal ve dikey düşünme biçimlerinin aksine, sorunlara al   mad k ve beklenmedik a  lardan yaklaşma, farklı alternatifler üretme ve kategorik sınırları a ma eğilimlerini nicel olarak belirlemektir. Bu    ek, özellikle eğitim ortamlarında öğrencilerin veya profesyonel gelişim başlamalarında çalışanların yanal düşünme potansiyellerini ortaya koymayı hedefler.

   ek geliştirme süreci, yanal düşünme kavramının psikolojik yapısını temsil eden, anlaşılır ve kültürel olarak uygun maddeler olumturmay  ve bu maddelerin psikometrik özelliklerini detaylı analizlerle kanıtlamayı amaçlamıştır.

Yapı (    len Yapı)

   ek, Yanal Düşünme Eğilimi yapısını    mektedir. Yanal düşünme, Edward de Bono tarafından kavramsalla  r lan, yaratıcı problem çözme sürecinde kullanılan, mevcut bilgiyi yeniden düzenlemeyi ve yeni   z mlere ulaşmak için mantıksal sıçramalar yapmayı gerektiren bir zihinsel süreçtir. Bu eğilim, geleneksel yaklaşımları sorgulama, esnek sınıflamalar kullanma ve ihtimal d    görünen yaklaşımlarla ilgilenme gibi davran sal ve bilişsel özelliklerle kendini gösterir.

Geçerlik

     n yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan analizlerde tatmin edici sonuçlar elde edilmiştir. KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) değeri 0.794 olarak bulunmuş, bu da veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir. Bartlett testi değeri ise 1585.363 olarak istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur.

Faktör yüklerinin 0.41 ile 0.70 arasında değiştiği ve madde toplam korelasyonlarının 0.474 ile 0.668 aralığında olduğu belirlenmiştir. Bu korelasyon değerleri, her bir maddenin     len genel yapıya önemli     de katkıda bulunduğunu ve      n i  tutarlığını desteklediğini göstermektedir. Ayrıca,      n test tekrar test korelasyonu 0.771 olarak belirlenmiş olup, bu değer zaman içinde puanların istikrarını kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Yanal Düşünme Eğilimi      'nin i  tutarl    k güvenirliği, yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha katsayısı ile test edilmiştir. Bu katsayı 0.754 olarak hesaplanm    r, bu da sosyal bilimler     kleri için kabul edilebilir bir i  tutarl    k düzeyine işaret etmektedir.

Güvenirlik analizleri kapsamında ayrıca, iki yarı puanları arasındaki korelasyon katsayısı (split-half güvenirliği) 0.685 bulunmuştur. Bu değerler,      n maddelerinin tutarlı sonuçlar ürettiğini ve genel olarak güvenilir bir     m aracı olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

    k, yapılan faktör analizleri sonucunda toplam 9 madde ile temsil edilen **Tek Boyutlu** bir yapı sergilemektedir. Faktör analizi öncesinde veri uygunluğunu kontrol eden KMO değeri (0.794), örneklem b y kl  n n ve verinin faktör çıkarma işlemi için yeterli olduğunu göstermiştir. Maddelerin faktör yüklerinin 0.41 ile 0.70 arasında olması, tüm maddelerin tek bir yanal düşünme eğilimi yapısını g     bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Ara  (    me Aracı)

Test Type: Geliştirme ( zg n     k Geliştirme  al  mas )

Format:  z Bildirim      

Language Available: Türkçe

Population Group: Genel Popülasyon ( zellikle eğitim bilimleri bağlamında kullanıma uygun)

Age Group: Belirtilmemiş (Genellikle yetişkin veya y ksek renim   rencileri)

Population Details: Orijinal     mada detaylı popülasyon bilgisi verilmemiştir, ancak     ma eğitim alanında yay  nlanm    r.

Test Methodology: 5'li Likert Tipi Derecelendirme. (1=hi   katılmıyorum - 5=tamamen katılmıyorum). Yüksek puanlar, yüksek yanal düşünme eğilimini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcılık, Bilişsel Esneklik,   ok Boyutlu Düşünme, Psikometri, Cronbach Alpha,     ek Geliştirme

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: csemerci@bartin.edu.tr

Correspondence Address:   etin Semerci (Bartın   niversitesi)

  zinler, ücret ve Test Yılı

    ek, 2016 yılında yay  mlanm    r.      in akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle orijinal makaleye atıfta bulunmayı gerektirir. Ticari kullanım veya büyük     ekli uygulamalar için yazarla iletişime geçilmesi tavsiye edilir.     ek kullanım   creti hakkında bilgi verilmemiştir.

Kaynaklar

Semerci,   . (2016). Yanal düşünme Eğilimi (YALE)      inin geliştirilmesi:geçerlik ve güvenirlik      mas  . *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 12(1), 358-371.

Makalenin orijinal bağlantısı: eku.comu.tr

     in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yanal-dusunme-egilimi-olcegi-toad.pdf

Yanal Düşünme Eğilimi      i Maddeleri

    ek Yapısı: Toplam 9 madde, Tek Boyutlu

  novasyon (yenilikçilik) konusunda zekiyimdir.

Bir kişinin fikirlerini değiştirmek için farklı durumlar anlatırım.

Amaç   inde amaçlarım vardır.

Bir problemle kar  la t  mda alternatif     mler   retirim.

Bir konu etrafında düşünürken bir yön takip etmem yeni yönler   retirim.

Olaylara çok farklı a  lardan bakarım.

Bir konunun tüm yönleriyle ilgili beyin fırtınası yapabilirim.

Düşünürken kategori, sınıflama ve etiketlerim sabit değildir, değişkenlik gösterir.

Düşünürken ihtimal d    yaklaşımlarla ilgilenebilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM